

תכנית להתמודדות עם משבר הקורונה – שותפה ישראלית מהודשת

**פרופ' חגי לוי, פרופ' נדב דוידוביץ, פרופ' יונתן הליי,
פרופ' איתן פרידמן, ד"ר רעה ליבוביץ**

13 אוקטובר 2020

מטרת התכנית

ניהול משבר הקורונה תוך יצירת שגרת חיים חדשה בנסיבות הנגיף, וזאת מתוך תפיסה רחבה של בריאות ורוחה. שגרה זו נועדה למזער את התחלואה והתמוטה מהנגיף כמו גם מחלות אחרות, במקביל לשמירה על רוחה נפשית, חברתית וכלכלית, ותוך התייחסות לצרכיהם של מגוון האוכלוסיות בישראל.

הנחה היסוד

- בחינה כולנית של התמודדות הישראלית עם משבר הקורונה מלמדת שסגר כלל-ארצי ומגבלות רחבות גורמות לנזק שעולה על התועלת.
- **לפיכך יש לישם תכנית התמודדות חלופית באופן מיידי.**
- מאידר, השקעה במערכת הבריאות, במערכת הרווחה ובמערכת החינוך יעילות לשימור שגרת חיים ובריאות כוללת, הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך.

עקרונות התכנית

1. חיזוק מערכת הבריאות על כל מרכיביה, וכן חיזוק מערכות הרוחה והחינוך.
2. ראייה רוחבית וארוכת-טוויח הלוקחת בחשבון את בריאות הציבור במובנה הרחב.
3. עקביות בהנחיות על סמך הגיון מדעי/אפידמיולוגי.
4. התמקדות בהגנה על אוכלוסיות בסיכון - קשישים וחולים במחלות כרוניות - תוך גיבוש תכנית ברורה עבור אוכלוסייה זאת בהיבטים הבאים: שגרת היום, מעגלי תמייכה, רוחה וቢליו, ותמיכה מוקדמת של הרפואה הקהילתית .
5. עידוד פעילויות בסיכון נמוך והימנעות מפעילויות בסיכון גבוהה.
6. שותפות עם הציבור והקהילות המקומיות באמצעות הרשותות המקומיות.
7. הוגנות, שוויון ושקיפות.

תפיסה העולם

**'אחריות מtower הבנה ושותפות,
זהירות במקום פחד'**

אסטרטגייה – 'עשרה הדרגות לאחריות וזיהירות'

1. הגנה קפדנית על אוכלוסיות בסיכון – קשישים וחולים במחלות כרוניות - תור שמירת האוטונומיה שלהם ותור מתן מענה לצרכי השגרה והפנאי שלהם. זאת בוצע באמצעות מגוון אנשי צוות ובני משפחה, ריחוק פיזי מירבי, הקפדה על עטיפות מסכימות (לרבות למרחב הביתי בהיעדר אפשרות לריחוק), ביצוע בדיקות סקר תכופות בקרב עובדים במוסדות סיעודיים, ועוד, אך מבליל לסגור את הקשישים בבתיהם ומבליל למנוע ביקורי משפחה.
2. הקפדה על מרחק של 2 מטר בין אנשים, נקיות זהירות בכל פעילות בין אנשים, תור העדפה לפדיות מרוחק או באוויר הפתוח.
3. הקפדה על מסכימות בכל מפגש בין אנשים.

אסטרטגייה – 'עשרה הדרגות לאחריות וזיהירות' - המשך

4. "מרגיש חולה? הישאר בבית. אם יש ספק-אין ספק" – קרי, בידוד עצמי מיידי בכל הופעה של תסמיני חולי (ללא תלות ועוד בטרם ביצוע בדיקת קורונה).
5. הקפדה על הגבלות בהתקהלוויות בחלל סגור, ובפרט אלו הколоלות פעילות בסיכון גבואה: שירה, צעקה, אכילה, תוך העמדת חלופות להתקהלוויות אלו באוויר הפתוח.
6. עידוד פעילות בסיכון נמוך באוויר הפתוח, כגון טיפול בטבע או השתתפות בפעילויות ספורט.
7. במערכת חינוך יש לייצר הבחנה על פי גיל התלמידים והסיכון שלהם להידבק ולהדביק, וכן לבדל על סמרק תחלואה יישובית: באיזוריהם עם תחלואה קלה – יש לייצר מtauוה למידים ישים וברdegת סיכון נמוכה (דוגמת לימוד במשמרות, לימוד בקבוצות קטנות בחלים גדולים, למידה 'היברידית' המשלבת במידה פרונטלית ומקוונת, ועוד). באיזוריהם עם תחלואה גבוהה או לאחר התפרצות משמעותית במסגרת החינוכית (אך לא לאחר הדבקות בודדות) – יש לקיים לימודים מקוונים 'עד עברו זעם'.

אסטרטגייה – 'עשרה הדרגות לאחריות וזיהירות' - המשך

8. תיושם תכנית מיידית לחיזוק מערכת הבריאות – האשפוזית, הקהילתית ובריאות הציבור - בטווח קצר והארוך באמצעות הזרמת תקציבים, תשתיות וכוח-אדם. ותחזקנה מערכות הרווחה והتمיכה החברתית על כל שלוחותיהן (דוגמת עמותות חברתיות).
9. יבוצע ניתוח אפידמיולוגי ייעיל של אירועים בהם חלה הדבקה של 5 אנשים ויותר בבת אחת ('התפרצויות'), תוך מתן דגש למהירות על חשבון רגישות מירבית באיתור מגעים בודדים. מכל אירוע יופקו לקחים להתרבותות אשר ימסרו לציבור באמצעות של הסברה ולא הפחדה.
10. העברת סמכויות ואחריות לרשותות המקומיות, תוך חיזוקן ושילובן עם מערכות הסיווע ברמה הארץית. צעדי ההתרבותות והסיווע יותאמו למאפייני האוכלוסייה והתחלואה בכל איזור.

יישום התכנית בטוחה המיידי

- פיתוח מערכת החינוך בגני הילדים, ובתור זמן קצר חידוש הלימודים בכיתות א-ד'.
- פיתוח עסקים קטנים תוך התאמותיהם לכללי התו הסגול.
- הסרה של כל מגבלות התנועה, קרי – ביטול איסור הריחוק מהבית ופתיחה מלאה של התנועה בכבישים ובדרכים.
- התרה ועידוד יצאה לטבע.
- התרת ספורט, חוגים באוויר הפתוח ושחיה תוך שמירת ריחוק חברתי.
- אפשר 'טייק אווי' ממסעדות.

תכנית המשך – 'חימם לצד הקורונה' בחודשים הקרובים

תוך זמן קצר, תגובש תכנית מפורטת לשגרת "חימם לצד הקורונה" לטווח ארוך שיעיריה:

- **עדוף החזרת הילדים בכל הגילאים לבתי הספר, ופתיחה מירב העסקים בארץ.**
 - **הטלת מספר מצומצם ככל האפשר של מגבלות, שתוטלנה רק על פעילות המהוות סיכון ברור ומוכח להתרצות. מגבלות אלו תוסברנה לאוכלוסייה באופן תדירים וגובה העיניים, בכל השפות המדוברות במדינה, ותיאכפנה בקפדיות.**
- במקביל – תימשך ההנחייה לאוכלוסיות בסיכון ולקהובי המשפחה להקפיד על הגנה אישית.**

תכנית המשך – 'חימם לצד הקורונה' בחודשים הקרובים

- מימוש תכנית המשך לא יתבסס על קритריון שרירותי של מספר מאומתים יומי, התלו依 ממילא במספר הבדיקות, ולא יתבסס על ספים מספריים קשיים לצורך התקדמות משלב לשלב. המימוש יתבסס על שקלול רחב של צרכי הקיום, הרווחה ובריאות הציבור.
- איזורי תחולאה גבוהה (בחתר של שכונות) יוגדרו ככאלו בהם יש מעל 10% חיבורים מבין הנבדקים בשל תסמינים קליניים. באיזורים אלו תוטלנה הגבלות מוקדמות נוספות, בשיתוף ובהובלת הרשות המקומית, תוך מתן פיצוי כלכלי הולם לנפגעים. יובהר מלכתחילה כי מגבלות אלו תהיה זמניות, וכי לאחריהן יהיה שוב 'אפק' של שגרה מחודשת.

תודה רבה